

ním ústavem. Toto stanovisko je tím méně na úkor stěžovatele, když ceny, které nalézací soud vzal takto za podklad, jsou součtem přijímacích cen a rychlostních příplatků (viz vládní nařízení z 25. června 1920 č. 404 s. b. z. a n.), tudíž výrobních nákladů a odměn za urychlení dodávek, a není správným povšechné tvrzení stížnosti, že obilí, stěžovatelem prodávané, bylo mu dáno jako odměna za výmlat. Naopak pocházelo, jak stěžovatel sám udal, 100 kg pšenice, které prodal B-ovi za 245 Kč, z pšenice, kterou vyměnil za uhlí, a která ho — vzhledem k nabývacím nákladům 33 Kč 80 h za 1 q uhlí, — stála po 113 Kč a 169 Kč a 110 Kč 72 h za 100 kg. O ječmenném šrotu pak, stěžovatelem po 230 Kč nebo 235 Kč a 250 Kč za 1 q prodávaném, zjišťuje rozsudek dle zodpovídání se stěžovatelova a výpovědi svědka V-a, že ječmen pocházel z rozprášku, který si stěžovatel, obcházeje zákaz Šu 17 nařízení z 22. září 1920 č. 555 s. b. z. a n. přivlastnil neprávem, jsa beztak za šrotování odměňován 12 Kč za 1 q, kterážto odměna převyšuje odměnu tamtéž stanovenou. — Tím padá i výtka, učiněná při veřejném roku, jež by jinak byla i opožděná, neboť, brojíc proti zjištění trestného činu po subjektivní stránce, byla by musila býti obsažena již v písemném provedení zmateční stížnosti.

Čís. 1355.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Ani od příslušníků cizího státu, zde se zdržujících, nelze požadovati přemrštěnou cenu za předměty potřeby. Lhostejno, že kupitel považoval požadovanou cenu za nízkou.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1923, Kr I 560/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 16. března 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle Šu 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n. a přestupkem dle Šu 7 (1.) téhož zákona.

Důvody:

Zmateční stížnost opírá se pouze o důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. Dovojuje, že lichevní zákon nechrání při nabývání předmětů potřeby cizozemce a cizozemské podniky, jichž prostředky plynou výlučně z ciziny, byť i jejich sídlo bylo na území Čs. republiky. Ohled na domácí spotřebitele prý vyžaduje, aby se cizincům, opatřeným hodnější valutou, stížila nadbytečná spotřeba zboží, nutného pro spotřebitele domácí, tím, že je dovoleno požadovati na nich vyšší ceny, které by asi odpovídaly běžným cenám dotyčného předmětu v jejich vlasti. V tomto případě dodal obžalovaný mouku pro příslušníky Armády Spásy, instituce anglické, za cenu (8 Kč za 1 kg), která, přepočítána na anglickou valutu v době činu (v květnu 1920), je prý ještě nižší, než byla v té době běžná cena mouky v Anglii. Stížnosti nelze dáti za pravdu. Účelem lichevního zákonodárství a soudnictví jest zabezpečiti

předměty potřeby pro všechny obyvatele státu bez ohledu na jejich státní příslušnost. Proto také lichevní zákon v žádném svém ustanovení nečiní rozdílu mezi tuzemci a cizozemci a nelze z jeho znění dovozovati, že ze své ochrany snad vylučuje cizince, zdržující se na zdejších státním území. Poukazuje-li stížnost na to, že obchodování zbožím exportním určeným k vývozu do ciziny, nepodléhá lichevnímu zákonu, přehlíží, že v tomto případě nešlo o zboží exportní, nýbrž o předmět potřeby určený ke spotřebě domácí. Nelze ostatně přehlédnouti, že rozsudek nezjišťuje, že mouka, o kterou jde, měla býti spotřebována anglickými příslušníky Armády Spásy, tedy cizozemci, nýbrž praví, že byla určena pro potřeby Armády Spásy v K. Poněvadž pak jest všeobecně známo, že ve službách jmenované organizace jsou z velké části i zdejší státní příslušníci, a že sociální instituce, které Armáda Spásy ve zdejších státním území zřizuje (domovy vojenské a dětské útulky pro zanedbané, opuštěné a padlé dívky a t. d.) slouží v ý h r a d n ě zdejším státním příslušníkům, nelze pochybovati o tom, že mouka byla určena v první řadě pro domácí spotřebitele. Leč i kdyby tomu tak nebylo, nutno míti zřetel na to, že každé požadování a placení takovéto ceny na území našeho státu musí míti reflex ve tvoření se cen v obchodě vůbec, které pak těžce postihuje i příslušníky zdejší. Okolnost, že funkcionářka Armády Spásy pokládala cenu mouky, požadovanou od obžalovaného za nízkou, jest pro otázku viny lhostejna, poněvadž zákon trestce pachatele i tam, kde se poškozený jeho ochrany nedovolává. Stěžovatele nemůže (ve směru přestupku §u 7 lich. zákona) viniti ani okolnost, že bylo dočasně dovoleno požadovati od příslušníků cizích států, v c i z i n ě b y d l í c í c h. kteří sem dojížděli nakupovati předměty potřeby, i ceny zřejmě přemrštěné, poněvadž toto opatření vyplývalo z důvodů retorse a týkalo se jen příslušníků určitých sousedních států (Rakouska a Německa).

Čís. 1356.

Podmíněný odklad výkonu trestu lze povolití i osobám starším 18 let (§ 9 zákona ze dne 18. března 1921, čís. 129 sb. z. a n.), byl-li trestný čin spáchán před 19. dubnem 1921.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1923, Kr I 712/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Mostě ze dne 11. ledna 1922, pokud jím byla Anna M-ová podmíněně odsouzena pro přečin dle §u 11, čís. 4 a přestupek §u 7. (1.) zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Zavrhnouti bylo zmateční stížnost státního zastupitelství, dovolávající se důvodu zmatečnosti čís. 11 §u 281 tr. ř. Stížnost tvrdí, že přiznáním podmíněného odkladu trestu obžalované porušen byl § 9. zá-